

επιχειρείν

ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

Το μέλλον ανήκει στη στέβια

Απόσβεση και κέρδος από την πρώτη χρονιά

Η καλλιέργεια στέβιας μπορεί να αποδειχθεί ευεργετική για την αγροτική ανάπτυξη και κατ' επέκταση την οικονομία της χώρας. Οι προοπτικές επέκτασής της στην Ευρώπη και στην Ελλάδα είναι ιδιαίτερα υψηλές και το γεγονός ότι συνιστά φυτό μεγάλης καλλιέργειας μπορεί να απασχολήσει πολλούς αγρότες. Είναι ένα φυσικό γλυκαντικό, χωρίς θερμίδες που προτιμάται διεθνώς, με τις πωλήσεις της να ακολουθούν διαρκώς ανοδική πορεία. Χρησιμοποιείται ως υποκατάστατο ζάχαρης, καθώς και ως συμπλήρωμα διατροφής και διαίτας. Η στέβια καλλιεργείται κατά κύριο λόγο για τα φύλλα της. Από αυτά παράγεται η στεβιοζάχαρη, η οποία εί-

ναι 200-450 φορές πιο γλυκιά από την κοινή ζάχαρη, αλλά δεν απορροφάται από τον ανθρώπινο οργανισμό και δεν έχει διατροφική αξία, κάτι που σημαίνει ότι δεν παρέχει καθόλου θερμίδες και ενέργεια στον οργανισμό μας. Με αυτά τα χαρακτηριστικά, «απειλεί» να εκτοπίσει όλες τις άλλες γλυκαντικές ουσίες, αποσπώντας σημαντικό μερίδιο αγοράς (γύρω στο 30% της κατανάλωσης ζάχαρης) ακόμη και από την ίδια τη ζάχαρη. Η καλλιέργειά της αναμένεται να φθάσει τα 8.000.000 στρέμματα

παγκοσμίως, ενώ σήμερα δεν ξεπερνά τα 500.000 στρέμματα. Πιο συγκεκριμένα αναφορικά με την καλλιέργειά της, μπορεί να αποφέρει σημαντικά

κέρδη. Το κόστος παραγωγής κυμαίνεται στα 400-500 ευρώ ανά στρέμμα, με μέση στρεμματική απόδοση σε ξερά φύλλα περί τα 200-600 κιλά ανά στρέμμα, ανάλογα με την ποικιλία, το έδαφος, τις κλιματικές συνθήκες και τη φροντίδα της καλλιέργειας. Το ακαθάριστο γεωργικό εισόδημα ανά στρέμμα κυμαίνεται στα 400-1.500 ευρώ και σημείο ισορροπίας κόστους παραγωγής και γεωργικού εισοδήματος μπορεί να θεωρηθεί ένα ποσό της τάξης των 200-250 κιλών ανά στρέμμα. Από την άλλη πλευρά, το καθαρό κέρδος ανά στρέμμα υπολογίζεται στα

100-500 ευρώ, ανάλογα με τη στρεμματική απόδοση και την τιμή πώλησης των Ξηρών της φύλλων, η οποία κυμαίνεται από 2 έως 2,5 ευρώ ανά κιλό. Με άλλα λόγια, το καθαρό κέρδος θα ανέρχεται περίπου στο 50% του ετήσιου κόστους. Παράλληλα, το καθαρό ετήσιο κέρδος από την καλλιέργεια της υπερβαίνει το Ακαθάριστο Γεωργικό Εισόδημα άλλων ανταγωνιστικών καλλιεργειών, όπως του βαμβακιού, του ζαχαροτεύτλου κ.λπ. Σε περιπτώσεις πολυετούς καλλιέργειας το κέρδος είναι ακόμη μεγαλύτερο και αυτό γιατί δεν απαιτείται μεταρύτωση κάθε χρόνο, με αποτέλεσμα να περιορίζεται το κόστος. Επιπλέον, η πολυετής καλλιέργεια συμφέρει, διότι από την πρώτη κιόλας χρονιά υπάρχει απόσβεση του επενδυτικού κεφαλαίου και σημαντικό καθαρό επιχειρηματικό κέρδος. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε περιπτώσεις άλλων πολυετών καλλιεργειών η παραγωγή, η απόσβεση και το κέρδος δεν επιτυγχάνονται από το πρώτο κιόλας έτος.

INFO

ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

- Υποκαθιστά επόξιο τη ζάχαρη, δίνοντας παράλληλα λύση σε προβλήματα, όπως ο σακχαρώδης διαβήτης, η παχυσαρκία, οι καρδιογγειακές παθήσεις κ.λπ. που προκαλεί η υπερκατανάλωση της τελευταίας.
- Επιμερίζει αρκετές χρήσιμες οργανικές ουσίες, όπως γλυκοζίδια, αντιοξειδωτικές ουσίες, βιταμίνες του συμπλέγματος Β, σελήνιο, ψευδάργυρο, μαγνήσιο, χρώμιο καθώς και ωμέγα-3 λιπαρά οξέα, αιθέριο έλαιο κ.ά.
- Έχει αντιγηραντική, αντιυπερτασική, αντιβακτηριακή και αντιοξειδωτική δράση, ενώ παράλληλα συμβάλλει στην πρόληψη της φθοράς των δοντιών.

ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΤΕΒΙΑΣ

- Χρησιμοποιείται σε διάφορους τομείς, με τη βιομηχανία ποτών και τροφίμων να καταλαμβάνει τη μερίδα του λέοντος, με ποσοστό 60-70% της συνολικής παραγωγής του φυτού.
- Σε αρκετές περιοχές της Ασίας και της Λατινικής Αμερικής αξιοποιείται ως γλυκαντική ουσία σε διάφορα τρόφιμα και αναψυκτικά (ως πρόσθετο τροφίμων).
- Μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως αφέψημα (φαρμακευτικό τσάι), σε σαλάτες, φρέσκα ή αποξηραμένα, ως αρωματικό φυτό αντί του μαιντανού, σε οδοντόκρέμες, στα καλλυντικά κ.λπ.

ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ

Από τη νέα προγραμματική περίοδο

ΚΑΤΑ ΤΗΝ Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων (EFSA) η στέβια είναι απόλυτα ασφαλής για την υγεία. Το Νοέμβριο του 2011 χαρακτηρίστηκε από την αρμόδια αρχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης καινοτόμο τρόφιμο, υποκατάστατο της ζάχαρης και εγκρίθηκε η χρήση γλυκοζιδίων στεβιόλης, που εκυαλίζονται από το φυτό στέβια, ως γλυκαντικών σε 31 κατηγορίες τροφίμων. Στο πλαίσιο της στήριξης και προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών, οι υπηρεσίες του Τ.Π.Α.Α.Σ. διερευνούν τη δυνατότητα ένταξης της στέβιας σε προγράμματα του Β΄ πυλώνα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) για την επενδυόμενη νέα προγραμματική περίοδο η οποία θα ξεκινήσει το 2014.

ΑΥΤΟΙ ΞΕΡΟΥΝ

Θα αποτελέσει μια νέο καλλιεργεια για την Ελλάδα και την Ε.Ε.

Η στέβια (Stevia rebaudiana Bertoni) είναι ένα πολυετές, ποώδες και πολυκλαδο φυτό, με μορφή μικρού θάμνου, που στο στάδιο συλλογής έχει βλασταίους ημιξυλώδεις και ύψος περί τα 50-60 εκ. Καλλιεργείται ως ετήσιο ή ως πολυετές φυτό, ανάλογα με τις κλιματικές συνθήκες. Πρώτη σοβαρή και αποτελεσματική καλλιέργεια της στέβιας στο σημερινό κόσμο θεωρείται εκείνη στην Ιαπωνία από το 1971. Φαίνεται ότι η στέβια σε λίγο χρόνο θα αποτελέσει μια νέα καλλιεργεια για την Ελλάδα και την Ε.Ε. όπως δείχνει η τεχνολογία και εμπειρία της έρευνας έως τώρα στην Ελλάδα και Ευρώπη.

Πέτρος Λόλας, καθηγητής Σχολής Γεωπονικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Μεγάλες διεθνείς προοπτικές ζήτησης και κατανάλωσης

«Ο καθένας μπορεί εύκολα να καλλιεργήσει φυτά της στέβιας ερασιτεχνικά στον κήπο του ή ακόμη και σε γλάστρες στο μπαλκόνι του σπιτιού του, όπως κάνει με το μαιντανό ή άλλα λαχανικά. Ο λόγος για τον οποίο γίνεται ευρεία ατζήτηση και απασχολεί τους διεθνείς ιστρικούς, εμπορικούς, επιχειρηματικούς, αλλά και γεωπονικούς κύκλους είναι οι θαυμαστές, φυσικές ιδιότητες της. Αναδεικνύεται σε μια νέο δυναμική και προσοδοφόρα καλλιεργεια, που ευδοκμεί στην Ελλάδα και προβάλλει σαν μια ενολήθητική καλλιεργεια κυρίως του καπνού, των ζαχαρότευτλων, του βαμβακιού και άλλων καλλιεργειών με μεγάλες διεθνείς προοπτικές ζήτησης και κατανάλωσης».

Παύλος Καπόλλου, γεωπόνος-ερευνητής στέβιας και λικιακού

300

ΦΟΡΕΣ πιο γλυκιά είναι η στέβια από την κοινή ζάχαρη

500

ΕΥΡΩ ανά στρέμμα το κόστος παραγωγής στέβιας

600

ΚΙΛΩ ανά στρέμμα η μέση στρεμματική απόδοση σε ξερά φύλλα

1.500

ΕΥΡΩ το Ακαθάριστο Γεωργικό Εισόδημα ανά στρέμμα

500

ΕΥΡΩ το καθαρό κέρδος ανά στρέμμα

8

ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ στρέμματα παγκοσμίως αναμένεται να φθάσει η καλλιέργεια της στέβιας